

Vereniging tot behoud van

'Oud Capelle'

Januari 1985

Informatieblad Vereniging tot Behoud van
"Oud-Capelle" (V.O.C.) no. 6

Oprichting, doelstelling

De vereniging werd op 27 februari 1980 opgericht. De aanleiding daartoe was de dreigende sloop van het historische gemaal aan de Plantsoenstraat.

Zij stelt zich ten doel oude en/of cultuurhistorische bebouwing in Capelle en in de directe omgeving te behouden en te beschermen.

Bestuur

Het bestuur werd op de op 28 november 1983 gehouden ledenvergadering als volgt samengesteld:

Arnoud Voet, voorzitter
Erik Rohlf's, secretaris
Auke Klaver, penningmeester
Ruud de Groot, public relations
Leny Goudappel, lid
Eva Obbes, lid

Adres

Het correspondentie-adres van de vereniging is: Dorpsstraat 158, 2903 LB te Capelle aan den IJssel, tel. 505763

Zij, die achter onze doelstellingen staan en daarom graag lid van de Vereniging tot Behoud van "Oud-Capelle" willen worden, kunnen zich opgeven bij:

Arnoud Voet, Dorpsstraat 158, tel. 505763
of 509817

Ruud de Groot, Dorpsstraat 176, tel. 518451

Leny Goudappel, Herman Gorterplaats 199,
tel. 506816

Het lidmaatschap bedraagt f 10,-- per kalenderjaar. U kunt het bedrag overmaken op bankno. RABO - 141583754 of op giro-nummer 43951118 ten name van de Vereniging tot Behoud van "Oud-Capelle" te Capelle aan den IJssel.

VERSLAG SECRETARIS OVER 1984

Bestuur

In elk bestuur treden wijzigingen op, zo ook in dat van onze vereniging. Wegens zeer drukke werkzaamheden kan de huidige secretaris zich al een tijd lang niet voldoende vrijmaken voor de vereniging. Hij treedt met ingang van 28 januari 1985 af en stelt zich niet herkiesbaar. Het bestuur stelt het zeer op prijs, als u meedenkt over de opvulling van deze lege plek. Misschien is dit voor u de gelegenheid zich kandidaat te stellen en een bijdrage te leveren aan het behoud van oud Capelle.

Schenkelschool

Kort na de ledenvergadering van 28 november 1983 vroeg de Schenkelschool aan de Kanaalweg de aandacht van het bestuur. Op 4 december werd in een snelle actie een brief aan de gemeenteraad opgesteld en de volgende dag bezorgd bij de fractievoorzitters. In die brief sprak het bestuur zijn verontwaardiging uit over het krappe tijdsbestek (nl. 1 dag) waarin het werd uitgenodigd voor een gecombineerde commissievergadering met als onderwerp verplaatsing van Tolkin en sloop van de school. Op 6 december werden onze bezwaren tegen de sloop van de school door de raad opzij geschoven. De jongerensociëteit Tolkin heeft inmiddels een vervangende ruimte gekregen in de Prins Alexanderschool. Hoewel een jaar na de genoemde raadsvergadering de school nog steeds overeind staat, lijkt de verwachting gerechtvaardigd, dat de datum van de sloop niet ver meer weg kan zijn.

En uit de notulen van de bewuste vergadering blijkt, dat verruiming van de uitgang van de 's-Gravenpoort, gebrek aan parkeerplaatsen en onderling geharrewar van de gemeenteraadsfrakties in feite de oorzaak zijn van het besluit tot de sloop van de Schenkelschool.

Slotplein-Feenstraterrein

Ongeveer gelijktijdig met het hiervoor genoemde werden plannen gepresenteerd door het architectenbureau Klunder van mogelijke nieuwbouw op het Slotplein en het voormalige Feenstraterrein.

Nadat de oorspronkelijke plannen onder andere ook door de vereniging gekraakt waren, zijn deze enigszins bijgesteld.

Op basis van deze bouwplannen is later een ontwerp-bestemmingsplan opgesteld betreffende hetzelfde gebied. Tijdens de gehele gevolgde procedure bleek, dat niemand echt tevreden was, maar dat de gemeente uit zuiver financieel-economische motieven de plannen heeft laten ontwerpen. De door anderen ontwikkelde alternatieven bleken eigenlijk nooit serieus bekeken te zijn.

Vanaf 11 mei heeft het ontwerp-bestemmingsplan een maand ter inzage gelegen. Gedurende deze tijd heeft het bestuur een bezwaarschrift tegen dit ontwerp-bestemmingsplan ingediend.

Ons bezwaar tegen onduidelijk aangegeven plan- en bestemmingsgrenzen werd uiteindelijk als enige van alle door ons en anderen ingediende bezwaren door de gemeenteraad gegrond verklaard.

Op 9 juli stelde de raad in een marathonvergadering, waarin onze oud-secretaris Jan Eeftink tot raadslid werd beëdigd, het bestemmingsplan vast. Wethouder Blokland

deed aldaar betreffende de bebouwing ter plekke mondeling enige toezeggingen. Het bestuur heeft verder geen beroep bij Gedeputeerde Staten ingesteld tegen het bestemmingsplan, omdat de resterende bezwaren daarvoor onvoldoende werden geacht, mede gezien de toezeggingen van de wethouder.

Opgravingen Slotplein

Als gevolg van de vaststelling van het bestemmingsplan Slotplein-Feenstraterrein vonden in de maanden september en oktober opgravingen plaats op het Slotplein, verricht door de Oudheidkundige Dienst van de gemeente Rotterdam.

Monumentenbeleid

De reeks "nederlagen" van de vereniging in haar strijd tegen de afbraak van oude gebouwen wordt nog steeds groter. Kort geleden werden de panden Dorpsstraat 2 en Ketensedijk 12 gesloopt zonder dat de vereniging daarvan op de hoogte was. Het bestuur heeft daarom een open brief naar de gemeenteraad gezonden om te wijzen op het ontbreken van enig beleid in deze. Tegelijkertijd zijn in die brief enige suggesties gedaan om meer grip te krijgen op het slopen. Het resultaat van een en ander moet nog worden afgewacht.

Werkgroepen

Vele malen is gesproken over de toekomst van de vereniging. Steeds is benadrukt, dat er een uitbouw zou moeten komen van de vereniging met een werkgroep archiefonderzoek. In haar eentje is Leny Goudappel reeds bezig geweest. Natuurlijk kunt u zich opgeven als belangstellende medewerker voor

archiefonderzoek. Leny Goudappel (tel. 506816) zal u gaarne op weg helpen.

De inventarisatie-werkgroep heeft het afgelopen beslist niet stilgezeten. Deze groep superenthousiaste mensen heeft één fase geheel afgerond en is met enige andere fasen al zeer ver gevorderd of misschien ten tijde van de jaarvergadering reeds gereed. Hun verslag treft u in dit boekje aan.

U kunt hiervoor terecht bij Maarten Visser (tel. 501456) of Eva Obbes (tel. privé 513348 en kantoor 589323). Vooral mensen met bouwkundige ervaring zijn nodig om de zaken efficiënt te kunnen afwerken.

Financiën

Elk jaar weer wacht de penningmeester gelaten af of iedereen zo attent is zijn of haar contributie à f 10,. of meer per jaar te storten op bankrekening RABO 141583754 of gironummer 4395118 t.n.v. de V.O.C. Door de hoge kosten en de lage inkomsten was het helaas niet mogelijk in 1984 een boekje als dit te laten verschijnen. Het bestuur heeft gemeend aan de inventarisatie voor het ogenblik de hoogste prioriteit toe te kennen. Wellicht kunnen er in 1985 twee boekjes uitkomen. Als een ieder daar de schouders onder zet zal dat vast wel lukken. Doet u allen mee?

Subsidie

Evenals in voorgaande jaren wees de gemeente een subsidie voor het werk van onze vereniging van de hand. Zij gaat er van uit, dat onze activiteiten kostendekkend moeten geschieden. Des te verheugender is de toezegging de ambtelijke ondersteuning als voorheen voort te zetten.

Als alternatief voor gemeentelijke subsidie wordt naarstig uitgezien naar fondsen, die

onze vereniging zouden willen steunen. Ook ideeën van leden buiten het bestuur om financiën te verwerven zijn erg welkom. U kunt ze aan de bestuursleden doorgeven. Hebt u overigens onder meer door mondelinge reclame uw burens, kennissen en familie reeds warm kunnen maken voor de vereniging in de vorm van een lidmaatschap of een gift ter ondersteuning? Nadere informatie kunt u krijgen bij Ruud de Groot (tel. 518451).

Erik Rohlfs.

VERSLAG VAN DE LEDENVERGADERING OP
MAANDAG 28 nov. 1983

Na opening door de voorzitter volgt de bestuursverkiezing. Jan Eeftink moet wegens drukke bezigheden elders bedanken als secretaris. Erik Rohlfs wordt voorgesteld als nieuwe secretaris. Daar er geen tegen--kandidaten zijn, is deze benoeming een feit.

Verslag van het afgelopen jaar.

In 1983 verloren we op 30 maart Malerij Bos. Alle correspondentie hierover was nutteloos. Ook hebben we bezwaar aangetekend tegen de nieuwbouwplannen maar ook daar werden we in het ongelijk gesteld.

In mei werd het gemaal gesloopt. Al onze acties hiertegen waren vergeefs.

We willen echter de moed niet opgeven en gaan door.

We zullen proberen te bereiken dat we vooraf betrokken worden bij plannen van de gemeente. We zullen zeker attent blijven bij de plannen van de bebouwing Slotplein.

We proberen iets te bereiken bij bedreigde panden. Op het ogenblik zijn dit de Westerkerk en de Schenkelschool.

Het inventarisatieproject word in samenwerking met de gemeente gemaakt. Hiervoor worden meer mensen gevraagd.

Verslag van de penningmeester:

Er is helaas geen geld om meer boekjes uit te geven. We hebben 100 leden, waarvan echter maar 70 à 80 betalen.

Van de ABN ontvingen we voor de kalenderactie f 4.000,-. Hiervan is f 2000,- besteed aan de inventarisatiewerkgroep. De andere f 2000,- wordt gereserveerd voor een eventuele uitgave van een boekje over de inventarisatie.

Henk Gerritsen doet verslag van het inventarisatieproject.

Doel: toekomstige sloop voorkomen. Hiervoor is echter een lijst nodig. We zijn begonnen met de panden langs de Dijk.

De fotoploeg heeft 800 foto's gemaakt.

Kriteria: het pand moet oorspronkelijk zijn. Het jaar, waarin het gebouwd is, is belangrijk. Rekening wordt gehouden met de ligging. Ook de architectuur en historische betekenis worden bekeken.

Enige criteria:

Panden met 3 sterren:

advies plaatsing op gemeentelijke monumentenlijst.

2 sterren: panden die beeldbepalend zijn in hun omgeving.

1 ster: andere redenen.

Panden die al op de nationale monumentenlijst staan, kregen geen ster.

Graag ontvangt de groep oude ansichten en b.v. oude kranteknipsels. Het volgende project is de 's-Gravenweg.

Rondvraag:

de heer La Rivière vraagt of er criteria bestaan voor het bepalen van monumenten. Heemschut heeft deze gepubliceerd maar is voor ons doel te gedetailleerd.

de heer Verkaik vraagt of de nieuwe bebouwing van het Slotplein ook de fundamente van de Middeleeuwse bebouwing bedreigt. Hierop zullen we moeten letten. De heer Visser deelt mee, dat hiervoor ook bij de gemeente aandacht is. De heer Hoek van de Oudheidkundige Dienst wordt erbij gehaald. Mevr. Van Dam vraagt of we hiervoor niet Rotterdam kunnen inschakelen.

De heer Voet besluit de vergadering.

H. Goudappel

WERKGROEP INVENTARISATIE

Sinds mei 1982 is de werkgroep Inventarisatie bezig met het inventariseren van panden in Capelle aan den IJssel, welke ouder zijn dan 40 jaar

Het doel hiervan is, te komen tot het instellen van een zgn. gemeentelijke monumentenverordening.

Een dergelijke verordening bestaat nl. nog steeds niet in onze anders zo voortvarende gemeente!

Het is nu voor het gemeentebestuur erg gemakkelijk een oud waardevol pand om wat voor reden dan ook te doen slopen.

Denk maar eens aan het slopen van b.v. het gemaal aan de Plantsoenstraat, maalderij Bos aan de Dorpsstraat en het pand van Zwanenburg aan de Bermweg, en recent de panden Dorpsstraat 2 en Ketensedijk 12.

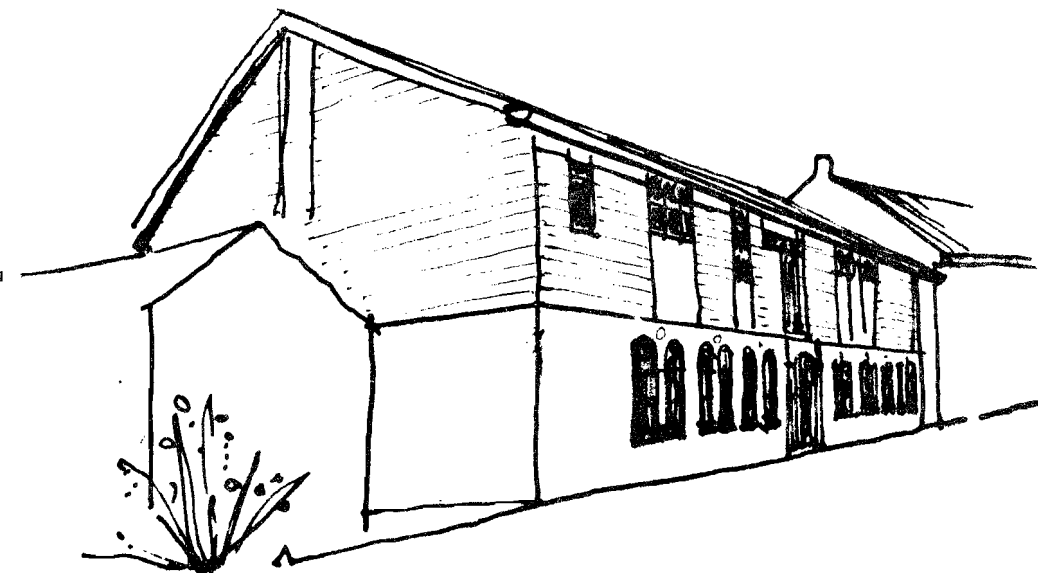
Wat zal het volgende te slopen pand zijn? Overigens heeft het bestuur van de vereniging bezwaarschriften ingediend tegen de sloop van genoemde panden, alle zonder succes. Om dit slopen te voorkomen is het noodzakelijk, dat onze gemeente zo snel mogelijk een monumentenverordening krijgt, welke door de gemeenteraad wordt vastgesteld.

Als voorbereiding is de werkgroep Inventarisatie elke donderdagmiddag bezig met het beschrijven van oude panden, waarbij tot nu toe gereed zijn gekomen de Groenedijk, Dorpsstraat, Ketensedijk, Nijverheidsstraat, 's-Gravenweg, Stationsbuurt en de Klaas Klinkertweg. In januari 1985 wordt begonnen met het inventariseren van de Bermweg. Daarna volgen de Capelseweg, Kerklaan, Oude Plaats en Capelle-West.

We omschrijven o.a. ouderdom, bouwvorm, steensoort, ramen, daken en bijzondere kenmerken.

Een groot probleem is echter, dat de werkgroep erg klein is; leden zijn: H. Luyten, M. Visser, P. van Gameren, J. Oudshoorn en H. Gerritsen, onder leiding van E. Obbes. De werkgroep zoekt op korte termijn mensen, die onze groep willen versterken, in welke vorm dan ook. Gaarne wachten wij op uw aanmelding, opgeven bij: E.A. Obbes, tel. 513348 en H. Gerritsen, tel. 505981.

Henk Gerritsen
december 1984

ARCHIEF-ONDERZOEK

Zoals u waarschijnlijk weet, is enige jaren geleden verschenen de Inventaris van het archief van Capelle a.d. IJssel, aanwezig in het Gemeente-archief te Rotterdam. Hierdoor is het mogelijk geworden bepaalde aspecten van de geschiedenis van Capelle nader uit te zoeken.

Het lezen van zo'n inventaris op zich is al interessant. Het is echter moeilijk een keus te doen.

Uit mijn persoonlijke belangstelling voor de 19e eeuw heb ik een onderwerp gekozen. Er zijn echter vele andere mogelijkheden. Op het gemeente-archief in Rotterdam, Mathenesserlaan 299, kunt u dagelijks terecht. Ook op woensdagavond bent u welkom.

Mijn keus viel op het archief van het Genootschap onder de zinspreuk "Leerzaam en Eenvoudig".

Dit was een zgn. letterkundig genootschap, zoals die in de vorige eeuw vele werden opgericht. Leden waren meestal de notabelen. Het letterkundige werk bestond veelal uit rijmelarijen en moralistische toespraken.

Het genootschap "Leerzaam en eenvoudig" was gevestigd te Capelle a.d. IJssel. De leden woonden echter ook in andere plaatsen in de omgeving. De vereniging werd opgericht op 23 februari 1820.

Voorzitter werd C.A. van Schagen, predikant te Capelle a.d. IJssel. Secretaris werd de heer van der Es, die echter in april reeds bedankt als lid. Secretaris wordt dan de heer D. Kley, burgemeester van Capelle a.d. IJssel.

Om lid te worden was een ballotage nodig. Niet iedereen werd toegelaten. Helaas heb ik nog niet kunnen vinden, waarom sommigen werden afgewezen.

De vereniging kreeg al spoedig "wetten" (statuten).

Art . 1 hiervan luidde:

Het doel van dit Genootschap is de bevordering van zodanige kennis en wetenschappen die het verstand versieren en het hart veredelen.

In art. 2 wordt vermeld hoe dit doel bereikt wordt, nl. door onderwerpen te kiezen, die daarvoor het meest dienstbaar zijn, welke in elke vergadering door het doen van voorlezingen behandeld worden.

Het genootschap bestaat uit werkende en niet werkende leden. De werkende zijn verplicht om beurten een lezing te houden.

Buitengewone leden kunnen worden zij, wier woonplaats niet is binnen gemeenten waar gewone leden gevonden worden.

De vergaderingen vinden plaats elke vrijdag voor Volle Maan des middags vijf uur.

Wegblijven van de vergaderingen kost geld. Zij die bij het voorlezen van de naamlijst niet aanwezig zijn, verbeuren 30 en zij die geheel afwezig blijven 55 cent.

De bestuursleden krijgen een "gedistingueerde" zitplaats. De zitplaatsen der leden worden jaarlijks in de laatste vergadering bij loting bepaald.

Het bestuur bestaat uit acht "directeuren".

De leden mogen hun dames medebrengen, evenals hun zonen beneden de 20 jaar.

De lezingen zullen uit onderwerpen bestaan, naar de keuze van degenen, die de lezbeurt heeft, in proza of in poëzie; echter zal men zich onthouden van alle onderwerpen waarin godsdienstige of burgerlijke geschillen voorkomen of behandeld worden.

Enige onderwerpen van lezingen zijn:

De Tijd

De Lente

Genoegens des Levens

Menslievendheid en vriendschap

Vaderlandliefde

Over de voortreffelijkheid en waarde der moeders. Deze worden geprezen, maar ze hebben o.a. "de verplichtingen om zich tot eerbiedwaardige wezens te verheffen".

Deze lezingen zijn soms op rijm gezet.

De vereniging heeft ook een aantal van deze gedichten laten drukken. Enige exemplaren zijn op het Archief aanwezig.

Dit zijn meestal gedichten gemaakt n.a.v. de Tiendaagse Veldtocht in 1830, een gebeurtenis, die in de vorige eeuw in ons land een geweldige indruk heeft gemaakt.

Het Genootschap had ook een maatschappelijke functie. Op 19 december 1820 deelt de heer D. Kley mee, dat hij als schout van Capelle een missive heeft ontvangen, dat de chirurgijn Klaas Schouten, lid van het genootschap van de Maatschappij tot Redding van Drenkelingen een gouden medaille zal ontvangen, omdat hij het kind van Klaas Persijn

gered heeft. Deze medaille zal worden uitgereikt op een vergadering van het genootschap.

U ziet, dat dit onderzoek geen wereldschokkende feiten aan het licht brengt, maar ik meen, dat hier toch een licht wordt geworpen op een aspect van een klein onderdeel van de gemeente Capelle.

Een volgend maal hoop ik iets te vertellen over de geschiedenis van dit genootschap.

Maar misschien is dan iemand anders bezig met een archief-onderzoek over een geheel ander onderwerp.

Leny Goudappel

BEGROTING VOC voor 1985

Het beleid zal, naast het zoeken van huisvesting voor de werkgroep inventarisatie oud-Capelle, gericht worden op een actief en een stimulerend verenigingsbeleid waarbij de contributie-inkomsten een belangrijke rol spelen.

Tevens zullen diverse fondsen aangeschreven worden geld beschikbaar te stellen voor onder andere de uitgifte van een foto-boekwerk.

Naar verwachting zullen deze gelden voor 1986 beschikbaar moeten komen. Tenslotte zal er naar gestreefd worden het in 1984 ontstane tekort in 1985 in positieve zin te corrigeren.

Ontvangsten (raming)

Contributies	f 750,-
Rente	90,-
Donaties	100,-
Verkoop foto's	1250,-
	<hr/>
Totale ontvangsten	f 2190,-

Uitgaven (raming)

Offset kosten	f 150,-
Kamer van Koophandel	60,-
Jaarvergadering	50,-
Briefpapier etc.	200,-
Foto's	700,-
Stookkosten	170,-
Diversen onvoorzien	400,-
Reserves	460,-
	<hr/>
Totale uitgaven	f 2190,-

